

Osnovna šola prof. dr. Josipa Plemlja Bled
Seliška cesta 3
4260 Bled

V skladu z 60. d členom Zakona o osnovni šoli (UL RS 81/06, 102/07) je Svet šole dne 9.6.2009 sprejel

VZGOJNI NAČRT

1 VIZIJA ŠOLE

Projekcija šole v prihodnosti ter niz smernic za delo šole temelji na poznavanju OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled. Vizija je osredotočena na splošna načela dela in življenja šole, ki jih bomo skupaj uresničevali učitelji, starši, učenci ter vsi, ki se jih delo šole tako ali drugače dotika. Konkretni koraki za doseganje vizije so opredeljeni v programu razvoja in dela šole ter letnem delovnem načrtu.

OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled bo v naslednjem obdobju **utrdila avtonomnost** pri doseganju zagotovljenih in dogovorjenih vsebin življenja in dela šole, obenem pa bo učencem **oblikovala prijazen ter ustvarjalen prostor** za razvijanje njihovih potencialov.

Za doseganje ciljev bomo:

- utrjevali **ustvarjalno šolsko okolje**, ki bo omogočalo prijetno, varno in uspešno delo vsem učencem,
- povečevali **strokovno avtonomijo učiteljev**, predvsem z izobraževanjem strokovnih delavcev, spremljanjem in vodenjem mlajših kolegov ter bolj natančno razmejitevjo odgovornosti v pedagoškem trikotniku med učitelji, starši in učenci,
- uredili **prostorske in materialne temelje** za nemoteno šolsko delo, predvsem z ureditvijo zunanjih športnih površin, prometno ureditvijo okoli šole, temeljito obnovo matične šole, dozidavo pri matični šoli in na enotah ter sprotno nabavo in obnovo učne tehnologije,
- vključevali šolo v **projekte za povezovanje učencev iz različnih okolij** ter s tem dosegali formalne in neformalne cilje vzgoje in izobraževanja, predvsem pa dosegali uporabno znanje in vedenje ter pozitivne občečloveške vrednote.

2 VREDNOTE

Naša šola bo razvijala družbeno sprejete vrednote, ki so zapisane v Ustavi RS, Zakonu o osnovni šoli, Beli knjigi o izobraževanju, Smernicah kurikularne preнове, konvencijah o človekovih in otrokovih pravicah, evropskih resolucijah o vzgoji in izobraževanju, poročilu Delorsove komisije in drugih dokumentih.

Glede na analizo stanja na vzgojnem področju je naša šola opredelila vrednote, ki jim bo v prihodnjem obdobju posvetila posebno pozornost:

- medsebojno spoštovanje,
- medsebojno sodelovanje,
- sprejemanje samega sebe,

- vživljanje in sočustvovanje,
- prijateljstvo,
- odgovornost,
- ustvarjalnost,
- delavnost.

Dobre odnose dosegamo:

- z medsebojnim spoštovanjem, sodelovanjem in osebnim zgledom,
- z medsebojno nenasilno komunikacijo,
- s sprejemanjem različnosti in enakopravnosti za vse.

Za dobro šolsko klimo skrbimo z:

- varnim in sproščenim učnim okoljem,
- jasnimi pravili za učence in delavce šole,
- razvijanjem zavesti o pripadnosti šoli.

Celostni razvoj posameznika temelji na:

- vzpodbujanju ustvarjalnosti in odgovornosti,
- kakovosti posredovanja učnih vsebin,
- skrbi za zdravo življenje.

3 VZGOJNE DEJAVNOSTI

Vzgojne dejavnosti načrtujemo v skladu z osnovnimi načeli vzgojnega delovanja, ki jih določamo in usklajujemo delavci naše šole, starši ter učenci.

Vzgojna načela so povezana s poslanstvom in vizijo naše šole ter vrednotami oz. potrebami, ki jim sledimo.

3.1 Vzgojna načela

Načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja:

- ❖ upoštevanje Konvencije o otrokovih pravicah.

Načelo omogočanja aktivnega sodelovanja:

- ❖ otrok, ki je sposoben izoblikovati svoje lastno mnenje, ga lahko tudi prosto izraža,
- ❖ omogoči se čim več možnosti za aktivno sodelovanje (npr. skupno dogovarjanje pri vzpostavitvi vzgojnega načrta).

Načelo proaktivnega oz. preventivnega delovanja:

- ❖ vzpostavljanje prijetne, sproščene in spodbudne razredne klime, ki temelji na pozitivnih medsebojnih odnosih,
- ❖ kakovosten učni proces – upoštevanje razvojnih ter drugih sposobnosti učencev, spodbujanje dialoga, razvijanje socialnih veščin in spretnosti, spremljanje učnega napredka, uporaba raznovrstnih aktivnosti,
- ❖ svetovalna pomoč staršem in otrokom, redno informiranje staršev o vedenju njihovih otrok.

Načelo sodelovanja s starši ter usklajenosti pristopa šole in staršev:

- ❖ starši nosijo največjo mero odgovornosti za ustrezen otrokov razvoj in napredek, zato je sodelovanje med starši in šolo nujno ter zelo pomembno,

- ❖ šola mora sprejeti starše kot partnerje pri delu z učenci in oblikovanju dela šole nasploh.

Načelo združevanja pravic in odgovornosti:

- ❖ posamezni dogovori o pravilih skupnega življenja v posameznih skupinah ali skupnostih,
- ❖ sprejemanje odgovornosti za lastno vedenje.

Načelo spodbujanja samonadzora in samodiscipline:

- ❖ cilj je večja samostojnost in odgovornost otrok.

Načelo strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti:

- ❖ šole v okviru zakonskih določil same oblikujejo vzgojne načrte ter pri tem upoštevajo značilnosti oz. posebnosti šole in okolja,
- ❖ doslednost je pogoj za oblikovanje predvidljivega, s tem pa tudi varnega okolja.

Načelo osebnega zgleda:

- ❖ najpomembnejši so zgledi, ki jih v svojem delovanju oz. vsakem svojem dejanju dajejo zaposleni.

3.2 Vzgojne dejavnosti

Preventivne oz. proaktivne vzgojne dejavnosti

Osnovni cilj teh dejavnosti je oblikovanje okolja, ki učencem omogoča:

- ❖ zadovoljevanje telesnih, duševnih, socialnih in duhovnih potreb – upoštevanje individualnosti,
- ❖ razvijanje samostojnosti,
- ❖ razvijanje pozitivne samopodobe,
- ❖ razvijanje čuta za odgovornost.

Večina preventivnih dejavnosti je sestavina celovite šolske kulture in se izraža v vsakodnevni šolski praksi. Vsako leto so opredeljene v letnem delovnem načrtu šole.

Preventivne dejavnosti se načrtujejo in izvajajo na ravni šole, na ravni posameznih razredov oz. oddelkov in po potrebi na ravni posameznika.

Preventivne dejavnosti na ravni šole:

- ❖ **vsakodnevno delovanje** v smeri oblikovanja varne, skrbne, urejene, inkluzivne in uspešne učeče se skupnosti,
- ❖ povečanje nadzora – **dežurstva** učiteljev med odmori (poudarjanje zglednega vedenja učencev, pogovarjanje o vedenju, sprotno reševanje nastalih težav ter preprečevanje le-teh),
- ❖ šolska skupnost učencev – **otroški parlament** (spodbujanje pozitivne klime na šoli – organizacija plesov, dobrodelnih akcij, povezovanje razredov, oddelkov, druženje učencev različnih starosti, medsebojno učenje, aktivno vključevanje učencev v načrtovanje, izvajanje ter vrednotenje učenja in dela v skladu z njihovimi zmožnostmi in pravicami, povezovanje z lokalno skupnostjo, prireditve za starše in krajane),
- ❖ **aktivno preživljanje prostega časa** – šolski radio, šolski časopis, interesne dejavnosti, sodelovanje na različnih tekmovanjih, natečajih, v pevskem zboru, fakultativni pouk, ŠKL, med dvema ognjema, Male sive celice ... in vse dejavnosti, ki se vsako leto podrobneje opredelijo v letnem delovnem načrtu šole,

- ❖ **izvajanje razvojnih in drugih projektov šole** – priložnosti za poglobljeno vzgojno delo na mnogih področjih (npr. Zdrava šola) ter vključevanje v širše družbeno okolje (medsebojno povezovanje šol),
- ❖ **šole v naravi v posameznih razredih** – navajanje na samostojno in timsko delo, življenje stran od doma (socializacijska in socialna komponenta),
- ❖ **dnevi dejavnosti** – tehniški, kulturni, športni dnevi (upoštevanje individualnosti posameznika, učenje timskega dela, socialno učenje),
- ❖ načrtno, sistematično in redno **vključevanje staršev** v življenje in delo šole (glej Sodelovanje s starši),
- ❖ **javna podelitev priznanj**,
- ❖ **delo z otroki s posebnimi potrebami**.

Preventivne dejavnosti na ravni oddelkov, razredov:

- ❖ sistematično načrtovanje in izvajanje **razrednih ur** (vsi razredi naenkrat, določen dan in šolska ura):
 - oblikovanje razrednih dogovorov o temeljnih vrednotah in pravilih skupnega življenja,
 - obravnavanje različnih življenjskih težav vrstnikov in odraslih,
 - usposabljanje za uspešno reševanje težav,
 - navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole, zavedanja svobode in odgovornosti za posledice lastnega vedenja.
- ❖ **razvijanje socialnih veščin** – skrb za ustrezno komuniciranje, sodelovalno učenje,
- ❖ načrtno in sistematično izvajanje **preventivnih dejavnosti**:
 - preprečevanje zasvojenosti z drogami, alkoholom, trgovine z belim blagom, program proti kajenju, preprečevanje nasilja oz. vseh vrst zlorab ter preventivni program Zdrava spolnost.

Preventivna dejavnost na ravni posameznika:

Vse zgoraj našete vzgojne dejavnosti potekajo tudi na ravni posameznika oz. je posameznik vanje vključen.

Poleg že naštetih, posebno pozornost posvečamo tudi:

- ❖ organizaciji pomoči za učenca z učnimi težavami,
- ❖ načrtno vzpostavljanje nekaterih socialnih povezav med učenci,
- ❖ vključevanje v določene dejavnosti – upoštevanje učenčevih močnih področij,
- ❖ nudenje informacij glede pomoči zunanjih inštitucij,
- ❖ osebni svetovalni pogovor (oblikovanje lastnih ciljev in strategij za učinkovito uresničevanje le-teh, razvijanje pozitivne samopodobe in samospoštovanja ...),
- ❖ mediacija,
- ❖ restitucija.

Mediacija je postopek, v katerem se osebe, ki imajo konflikt, ob pomoči tretje osebe (mediatorja) pogovorijo ter ugotovijo, kje se nahajajo vzroki spora, izrazijo svoje mnenje ter poskušajo najti skupno rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni. Mediator ne posega v samo reševanje spora, temveč je le usmerjevalec procesov.

Mediator je lahko odrasla oseba ali učenec, ki pa mora biti predhodno ustrezno usposobljen.

Restitucija je metoda poravnave povzročene škode. Pri tem ne gre v prvi vrsti za materialno škodo, čeprav tudi ta ni izvzeta, temveč gre za škodo, ki jo učenci povzročijo na etičnem, socialnem in psihološkem področju. Poravnava mora biti smiselno povezana s povzročeno

škodo. Če učenec škodo ne more poravnati neposredno, jo lahko nadomesti na področju, na katerem je bila povzročena. Npr.: učenec, ki je nasilen do mlajših vrstnikov, mora določen čas pomagati v oddelkih podaljšanega bivanja.

Pri obeh velja, da se učenec zanju odloči prostovoljno.

Kakovostna mediacija in restitucija pomenita priložnost za učenje. Izboljšujeta socialno klimo, povečujeta občutek zaupanja in pripadnosti ter obvladovanja konfliktnih situacij.

4 SODELOVANJE S STARŠI

Na šoli se s strokovnimi delavci šole, starši in učitelji trudimo graditi vzajemno – sodelovalni odnos. Zavedamo se namreč, da je redno in kakovostno delo s starši predpogoj za učinkovito vzgojno in izobraževalno dejavnost šole.

Želimo, da se starši aktivno vključujejo v reševanje težav, ki jih imajo njihovi otroci.

Povezava med starši in strokovnimi delavci šole:

- ❖ skupne govorilne ure v popoldanskem času,
- ❖ individualne govorilne ure v dopoldanskem času,
- ❖ individualni razgovori v okviru svetovalne službe,
- ❖ timski sestanki za otroke s posebnimi potrebami ter v primerih večjih težav oz. v izrednih situacijah,
- ❖ sprotno obveščanje staršev (telefonsko, ustno, pisno, elektronska pošta),
- ❖ roditeljski sestanki,
- ❖ predavanja za starše,
- ❖ sestanki sveta staršev in sveta šole,
- ❖ možnost sodelovanja staršev pri posameznih šolskih dejavnostih.

Bled, junij 2009

Ravnatelj:
Ludvik Hajdinjak